

TRĪS MĀSAS

Gaumīgas vides cienītāji zina, ka Latvijā uz rokas pirkstiem var saskaitīt viesnīcas, kurās iespējams saņemt viesmīlības un dizaina baudījuma reto kombināciju. *Villa Santa* Cēsīs sevi piesaka šajā nominācijā.

Tilts pāri Gaujai, vēl mazs spridis, spējš pagrieziens un ceļš augšup kalnā, kur starp priedēm, krūtis izriesušas, preti nāk trīs māsas – dzeltenā *Villa Santa*, pelēkbaltā *Villa Ieva* un sarkanā *Villa Carola*. Cēlas un vienlaikus cilvēciski vienkāršas – kā sirdsgudras kņaziēnes no citiem laikiem. Izteļa uzreiz steidzas uzburt ainas no XIX un XX gadsimta mijas, kad krievu aristokrāti izraudzījās šo vietu savām vasarnīcām, bet vēlāk par pansiju villas izmantoja gan Suta, gan Čaks. Cēsīs bija kļuvušas viegli sasniedzamas – šurp jau kursēja vilciens –, un kā var pretoties tik unikālam ģeogrāfiskajam novietojumam: priežu mežs un atrašanās 68 metrus virs jūras līmeņa rada augstkalnu klimata iezīmes – īpaši labvēlīgu gaisu elpošanai. Ne velti ar laiku šeit ienākušas ārstniecības un rehabilitācijas iestādes – gan

Sarkanā Krusta strēlnieku lazarete Latvijas laikā, gan tuberkulozes sanatorija padomju gados, kad jaunus spēkus te krājis Vācietis, Ziedonis un citi sasirgušie, piešķirot vietai radošu auru. Vēl 90. gadu sākumā teritorijā darbojies valsts rehabilitācijas centrs *Cēsis*, līdz iestājās pauze – posms, kura laikā ēkas skuma un aiz vientulības nopluka līdz liktenīgam pavērsienam šajā stāstā. Tajā savedēja lomu nospēlēja aktieris un uzņēmējs Juris Žagars. Būdam Cēsu patriots un ieinteresēts pilsētas tālākā uzplaukumā, viņš pārliecināja izdevniecības *Žurnāls Santa* īpašnieci Santu Anču atbraukt vietu apskatīt klātienē, lai ieinteresētu atmodināt no snaudas. Un viņam izdevās! Pēc 25 veiksmīgiem gadiem izdevniecības biznesā tās īpašnieki pieņēma lēmumu ļauties jaunam izaicinājumam.

TEKSTS AĻJA IVANOVA
FOTO ANDREJS NIKIFOROVS

← Vasarnīcas izjūtu garantē dēlišu apšuvums un vitražu logi. Zeltītas saules ilūziju rada *LaLampa* lustras ar zelta apdari iekšpusē. Arhitekta īpašu uzmanību veltījusi gaismas ķermeņu izvēlei, jo gribējās, lai lampas ir kā objekts, piepilda telpu un veido kompozīciju savā starpā.

↓ Kompleksu veido trīs viesnīcas ēkas – *Villa Ieva*, *Villa Carola* un galvenā – *Villa Santa*. Tajā atrodas gan viesnīcas recepcija, gan restorāns, numuriņi, spa un arī neliela konferenču zāle.

←→ Galvenās ēkas pirmā stāva dramaturģiju neapšaubāmi diktē Ievas Iltneres darbi – speciāli recepcijas zonai radītā glezna ar ceļotājiem un iepriekš tapušu mākslas darbu lielformāta reprodukcijas restorānā, kas rada ne tikai siltu kontrastu vēsajam fonam, bet arī vizuālu kņadu un telpisku interjera turpinājumu – pat sēžot vienatnē pie galdiņa, ir sajūta, ka neesi viens.

← Viesnīcā vienmēr varēs sastapt aktierus – uz stikla drukātās fotogrāfijas pie sienām ir no žurnālu lappusēm, apliecinot asinssaiķi starp viesnīcu un izdevniecību *Žurnāls Santa*.

→ *Tonet* krēsls restorānā – kā atsauce uz šīs vietas pirmsākumiem – sadraudzējušies ar iespaidīgo lustru, kura iegūta viesnīcas *Rīga* izpārdošanā pirms demontēšanas.

Projekts tika realizēts sadarbībā ar arhitekti Ivetu Cibuli, kura, būdama Zaigas Gaiļes skolniece, ar lielu pietāti izturas pret koka ēkām. Respektējot villu vēsturisko lomu – vasarnīcas funkciju – un sākotnējo veidolu, ēku fasādēs saglabāta koka dēlišu apdare. Kokgrebumu fragmenti rekonstrukcijas gaitā maksimāli pietuvināti paraugam no senām fotogrāfijām un saglabātajiem elementiem. Taču paši apjomi radīti pilnībā no jauna, un atbilstoši viesnīcas ugunsdrošības un skaņas izolācijas vajadzībām karkass ir mūrēts. «Katra māja ir ar savu individuālu raksturu, kas kā kods nāk no to cēlējiem, un tas diktēja priekšā savas prasības,» norāda arhitekta Galvenā ēka pirms rekonstrukcijas bija visvairāk cietusi, ar piebūvētu ēdnicu – faktiski *skaistuli* no veco laiku bildēm tajā bija

grūti atpazīt. Pārbūvējot tā ieguvusi papildu stāvu, bet otrā pusē pagrabstāvā vēl atveras logi uz meža nogāzi – tur ierīkots *spa*.

Iekštelpu konfigurācija veidota pilnībā no jauna, pielāgojot viesnīcas struktūrai, kurai raksturīgs uzdevums no vienas telpas nonākt daudzās atsevišķās. Trīs ēkās racionāli izvietoti 30 numuriņi, kas variē izmēros no 25 līdz 40 m² un salīdzinājumā ar vidējo standarta viesnīcas istabiņas izmēru uzskatāmi par lieliem.

Interjera valoda lietota tā, lai uzburtu viziju par vidi, kur sajūst brīvību. Tāpēc numuriņos radīta gaiša un viegla noskaņa, kas raisa asociācijas ar vasaras brīvdienām, bērniņu un tās bezrūpību, ar atgriešanos kādā skaistā romantiskā pagātnē. Saulainuma un vasarnīcas izjūtu pastiprina balto dēlišu apdare daļā telpu un pārējās ▶

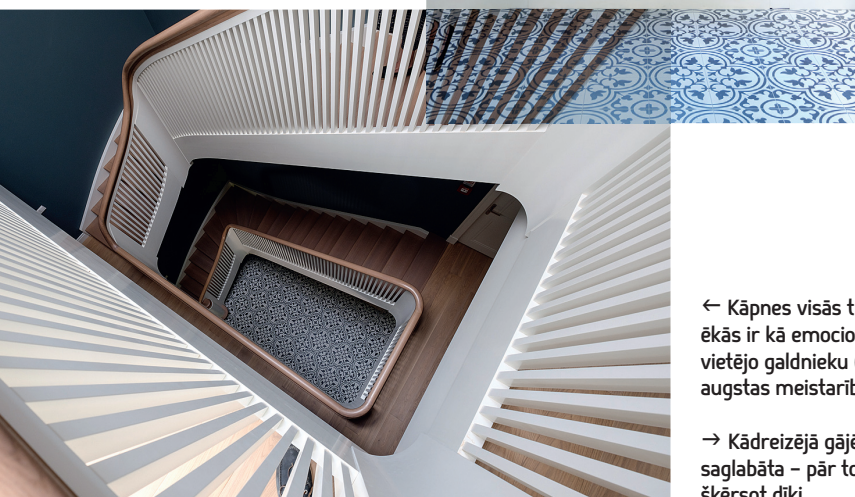

↓ Svinību zāles dēļu parketa un ritmisko griestu vieglumu līdzsvaro melni krāsotās ieejas, kuru it kā nemaz nav. Galvenā vijole – cauri plašajiem logiem iekšā kāpjošais mežs.

↑ Villa Ieva ir cēlākā no trijotnes – ar tornīti, atgādina stacijas ēku. Vēsturiski tieši šī vasarnīca radās pirmā, vēlāk dzeltenā – tagadējā Villa Santa – piebūvēta kā pansija, acimredzot izīrēšanai, tāpēc ir vienkāršāka, robustāka.

→ Villa Carola ir kardināli mainījusi fasādes toni. Kādreiz tas bija zaļš, bet ar saviem fahtverkiem ēka arhitektei asociējās ar šveiciešu mājām, un tāpēc prasījās ko spilgtāku. Tā atnāca sulīgi sarkanais.

← Kāpnes visās trijās kompleksa ēkās ir kā emocionāla centrālā ass – vietējo galdnieku (Lāns un Kāpnes LV) augstas meistarības apliecinājums.

→ Kādreizējā gājēju tilta funkcija saglabāta – pār to joprojām var šķērsot diķi.

baltās detaļās, piemēram, izteiksmīgie gultu galvgali, kas apspēlē gan ēku fasādes kokgrebumu fragmentus, gan pāva astes motīvu, gan indiešiem raksturīgos grebumus.

Ārpus Rīgas ir daudz viesu namu, tomēr lielākoties tie ir diezgan sadzīviska līmenī un kvalitatīvu vietu trūkst; savukārt tādu cilvēku, kas grib atpūsties augstvērtīgi, Latvijā ir pietiekami daudz, un viņiem patiesībā isti nav daudz variantu, kur braukt, tā novērojusi arhitekte. Tāpēc nav šaubu, ka Cēsis ir liela ieguvēja un var lepoties ar šo bagātību – viesnīcu kompleksu, kurā iekļaujas arī unikāla jaunbūve. Rekonstruētajām ēkām kontrastējošs un vienlaikus ainavā perfekti iesēdies apjoms ir Tiltā māja, kas paredzēta gan kā svinību zāle

kāzās vai citos pasākumos, gan kultūras telpa. Pasaulē nav daudz līdzvērtīgu piemēru uz tiltiem, un tas visai komandai bijis gan radošs, gan tehnisks izaicinājums. «Kad māja stāv uz zemes, visi mehānismi ir zināmi un saprotami, bet, kad tā karājas gaisā, rodas daudz konstruktoriskas dabas jautājumu, sākot jau ar to, uz kā turas, kā siltināt, kā salikt visas funkcijas racionāli. Iespējas šeit ierobežoja. Piemēram, bija jāparedz virtuve, kur servēt ēdienu 150 cilvēkiem, attiecīgi uzreiz ir jautājums par komunikācijām, kur var un kur nevar būt ūdens,» skaidro arhitekte. Atrisinot visus šos rēbusus, izdevies radīt būvi, ko komanda pati salīdzina ar pērļu kaklarotu visa kompleksa kontekstā, akcentējot tās īpašo vērtību un unikalitāti. ■

i
Viesnīca/restorāns
Villa Santa
Cēsis, Gaujas ielā 88,
Villasanta.lv